

Orthopaed
1922. AUGUSZTUS 15.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LXI. ÉVF.

KÖZLÖNYE

15—16. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 15-én.

* Előfizetési díj egy évre 160 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 K alapítványt tettek, valamint a rendes tagok az esedékes alap. kamat, illetőleg 20 K évi tagsági díj, valamint az 1922. évre a 2000 K-nál kevesebbet alapított alapító tagokra kivetett 120 K, illetőleg a rendes tagokra kivetett 140 K pótdíj fejében kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 K-nál kevesebbet alapítottak, ezenfelül 10 K-t fizetnek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

← A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek. →

(Telefon: 37—22.)

Vadas Jenő

(1857—1922)

Sulyosan sújtja a sors keze a magyar erdőgazdaságot. Ezernyi nyílt sebből folyik a vére, és tetőzi keserveinket, hogy rövid egymásutánban dőlnek ki legjobbjaink. *Horváth Sándor*-ban a gyakorlati erdőgazdaság legutóbbi három évtizedének vezéralakját sirattuk, az őt oly gyorsan követő jó barátjában, *Vadas Jenő*-ben az erdőgazdasági tudománynak, a szakoktatásnak, a szakbeli kutatásnak szintén három évtizeden át volt vezetőjét gyászoljuk.

Vadas Jenő a sors kegyeltje volt, csak életének legvégén fordult az el tőle. Az ember sorsát intéző hatalmak már a bölcsőjébe oly tulajdonságokat raktak, amikkel csak kedvenceiket ruházzák fel. Jóságot és szellemet sugárzó derűs kék szeme, megnyerő, kedves modora, nyugodt és biztos fellépése, daliás alakja már a futólagos ismerkedésnél is lebilincselte azt, aki vele szemben állott, aki pedig közelebről megismerte, látta, hogy ezekhez a kiváló külső tulajdonságokhoz még kiválóbb belső értékek tár-

sultak. Ragyogó szónoki készség, széleskörű tudás, mély gondolkodás, éles bírálat és beható megfigyelőképesség jellemezték *Vadas Jenőt* mint tudóst és tanárt, mint ember pedig fáradhatatlan munkásság, kötelességtudás, ernyedetlen szorgalom és kitartás, emellett igazságosság és jóság voltak jellemének alapvető tulajdonságai.

A mai erdőmérnök-nemzedék legnagyobb része már az ő tanítványa volt, mindnyájan végtelen szeretettel, tisztelettel és ragaszkodással csüngtünk kimagasló személyiségén.

Munkásságát, érdemeit, tudását és ragyogó írói képességét hirdetik irodalmi művei, melyek közül keltő pályanyertes volt. Első munkáját „A tölgyerdők neveléséről” (1888.) már díj koszorúzza, pályadíjat nyert az „Erdőműveléstan”-a is (1898., ill. 1921.). Ezek, továbbá „Az árvédelmi füzesek telepítése és művelése”, „Az erdészeti akadémia története” (1896.) és „Az ákác monographiája” (1911.) voltak önálló nagyobb munkái, emellett számtalan cikket írt szaklapjainkba és ismételten tartott nyilvános előadást aktuális szakkérdésekről, az „Erdészeti Kísérletek”-nek pedig elejétől fogva szerkesztője volt. „Az ákác monographiája” megjelent németül is (1914.), kisebb-nagyobb cikkei úgy német, mint francia szaklapokban láttak napvilágot. Tanári működésének jellemzésére talán elegendő, ha felemlitem, hogy *Vadas Jenő* még akkor is, amikor már 30 éves tanári mult állott a háta mögött, minden egyes iskolai előadására külön készült és minden egyes előadása gondosan kidolgozott művészi szónoklat volt.

Legkiválóbb alkotása, élete munkája, a magyar erdészeti tudományos kutatás megteremtése, ami külsőleg az erdészeti kísérleti állomás megszervezésében és annak folyóiratában, az „Erdészeti Kísérletek”-ben jutott kifejezésre. A magyar erdészeti kísérletügy *Vadas Jenő*nek legsajátosabb alkotása, amely teljességgel viseli egyéniségének bélyegét. De nemcsak megalkotta a magyar erdészeti kísérletügyet, hanem kivitte azt a külföld ítélőszéke elé is, ahol ismételten részt vett az erdészeti kísérleti állomások nemzetközi szövetségének kongresszusain. Hogy mily eredménnyel, az kitűnik abból, hogy az erdészeti kísérleti állomások nemzetközi szövetsége őt az 1910. évi belgiumi VI. kongresszusán egyhangulag elnökévé választotta.

De éppen legnagyobb alkotása, az erdészeti kísérletügy körül támadt *Vadas* Jenő életének tragikuma.

A kísérletügy volt legkedvesebb foglalkozása. Életének gazdag tapasztalatait, nagy tudását, hatalmas munkaerejét 1898 óta legnagyobbbrészt erre fordította és nyugodt, büszke öntudattal várta 1914-ben azt a pillanatot, hogy 16 évi munkásság után mindazokat az alkotásokat, amiket a Kárpátok fenyveseiben, a Mezőség kopár, szakadékos lejtőin, az Alföld forró homoktengereiben hosszú évek kitartó munkájával megteremtett, bemutathassa hazai és a világ minden tájáról ideseregrendő külföldi szaktekintélyek, az erdőgazdasági tudomány kimagasló vezérférfiai előtt az erdészeti kísérleti állomások nemzetközi szövetségének VII. kongresszusa alkalmával.

Akiknek részük volt ebben a munkában, tudjuk, hogy *Vadas* Jenőnek is, a magyar erdőgazdaságnak is örök dicsőségére vált volna ez a nagy szemle, de a sors az utolsó pillanatban megfosztotta őt nagy munkájának jutalmától. Amikor már minden készen állott, akkor csapott le a háboru villáma és szétzúzta *Vadas* Jenő reményeit és álmait. Jöttek a háborus évek lázas izgalmai, a remény és kétségbeesés hulláma és végül a megsemmisülés! *Vadas* Jenőnek a hazáért dobogó szíve, a hazájáért aggódó elméje az utolsó pillanatig nem tudott hinni hazánk szétdarabolásának szörnyű valóságában és kimondhatatlanul szenvedett a gyászos események súlya alatt.

Kétségbeesve szemlélte mindenekfelett szeretett hazájának összeomlását, végtelen keserőséggel nézte főiskolánk és kísérleti állomásunk kifosztását, pusztulását. A kegyetlen sors nemcsak álmait és reményeit törte össze, hanem megfosztotta még eddigi alkotásaitól is. Azok a nagyszabású kísérleti területek, amelyeket *Vadas* Jenő akaratereje teremtet meg, amelyek nemcsak a legszigorubb kritika előtt is helyt állanak, hanem a magyar erdőgazdaságban egyenesen kulturtörténelmi értékkel bírnak, amelyeket oly szívesen bejárt, hogy alkotásában gyönyörűséget leljen és kutassa rajtuk a természet gondosan őrzött titkait, nehezen megfejthető rejtélyeit és örök törvényeit: azok mind elvesztek az ő számára és a mi számunkra; csak egy maradt meg: a gödöllői József főherczeg arboretum! Onnan téptük az örökzöld ágakat,

amiket koszoruba fontunk, hogy utolsó megmaradt alkotásának jelképe és emléke vele együtt pihenjen az anyaföld ölén.

Látnia kellett, hogy amit hosszú évek fáradságos munkájával megteremtett, egymásután összeomlott. Meg kellett szüntetnie a viszonyok kényszere alatt a kísérleti állomás folyóiratát, amelyet Ő hívott életbe és gondos szeretettel táplált és éltetett husz teljes éven keresztül és amely tanuságot tett a világ előtt arról a fáradhatatlan munkáról, amellyel *Vadas* Jenő összehordta a köveket az ő alkotásához.

Végül kiűzték őt is a tudomány csarnokaiból, azokból a csarnokokból, amelyekben három évtizeden át dolgozott, tervezett, alkotott; kiűzték irodájából, lakásából, elvették tőle kedvencz szórakozásának, egyetlen szenvedélyének, a vadászatnak lehetőségét és elkergették a reichauí völgyben levő vadásztanyából, az utolsó helyről, ahová a gondoktól és aggodalomtól elgyötörve pihenni járt és ahol régebben gyakran és oly szívesen és örömmel időzött. A kegyetlen sors a száműzetés, a hontalanság és hajléktalanság keserű kenyerére szorította éveken keresztül, nélkülözésekre kényszerítette akkor, amikor már az alattomos kór örölte szervezetét és amikor nehéz munkában töltött élet után szüksége lett volna a gondnélküli pihenésre.

Nem csoda, hogyha a sok keserűség, bánat, csalódás és a súlyos kór megtörte az Ő erős akaratát, az Ő szívós, kemény szervezetét is és idő előtt összeroskadva, visszatért az anyaföld ölébe.

Keserű iróniája a sorsnak, hogy éppen akkor hunyta le *Vadas* Jenő szemeit örökre, amikor főiskolánk és kísérleti állomásunk ismét megfelelő hajlékhoz jut és bizton reméljük, hogy még ebben az évben sokat hányatott szakoktatásunkat és tudományos kutatásunkat ismét felépíthetjük úgy, hogy jövő fejlődése biztosítva lesz.

Vadas Jenő emlékét mindenkor szeretettel fogjuk megőrizni és kegyeletünk adóját avval fogjuk leghivebben leróni, ha rombadőlt alkotásait úgy építjük újra, hogy annak minden köve *Vadas* Jenő szellemét és emlékét hirdesse.

*

Vadas Jenő született 1857-ben Felső-Hámorban, Miskolcz mellett. Középiskoláit Miskolczon és a selmeczbányai ev. lyceum-

ban végezte, 1874-ben letett érettségi vizsgája után ugyanott látogatta az erdészeti akadémia erdőmérnöki szakosztályát, amelyet 1878-ban végzett el. Már a főiskolán kitűnt társai közül és néhány kortársával együtt, zsinóros magyar ruhában járva, hatalmas propagandát fejtett ki a német diákélet megmagyarosítása körül. A főiskola után 1878-ban Máramarosba került, onnan 1881-ben a földművelésügyi minisztériumba, majd 1882-ben a felvidékre, ahol az óvizi erdőgondnokságot vette át és vezette 1885-ig.

Innen az újonnan létesített vadászerdei m. kir. erdőőri szakiskolához került igazgatónak és ebben a munkakörében megvetette alapját annak a fejlődésnek, amelyet a szintén nemrég elhunyt *Török Sándor* épített ki teljesen.

1891-ben az erdészeti akadémián átvette az erdőművelés, erdővédelem, állattan és növénytan előadását. Ennek a nagyon heterogén tárgyakból összeállított és túl nagy munkakört felölelő tanszéknek sok teendője mellett nem hanyagolta el az erdészeti irodalmat sem és időt szakított arra is, hogy előkészítse az erdészeti tudományos kutatás megszervezését. 1892-ben az erdészeti kísérleti állomások szervezetének tanulmányozása végett külföldre ment gróf *Bethlen* András megbízásából, onnan visszatérve „Szervezzük meg a magyar erdészeti kísérletügyet” című cikkében számolt be kiküldetésének eredményéről; ebben a magyar erdészeti kísérletügynek azt a szervezetét javasolta, amely később életbe is lépett és amely kisebb változtatásokkal 1921-ig érvényben maradt. A magyar erdészeti kísérleti állomások *Vadas* Jenő vezetésével az 1898-ik évben kezdték meg működésüket, amely az ő fáradhatatlan munkája nyomán mind nagyobb és nagyobb terjedelmet öltött, míg csak a háború és az azt követő pusztulás a fejlődést meg nem állította és az elért eredmények jó részét megsemmisítette.

A főiskolai tanszékben *Vadas* Jenő, kimagasló pedagógiai munkáján kívül, sok üdvös reformot hajtott végre, ismételt rektorsága idején a főiskola szervezetében is sok és czélszerű változtatást eszközölt és minden erejével azon volt, hogy szakoktatásunkat a régi, középiskolai jelleggel bíró szervezetéből modern, egyetemi színvonalon álló alakba vezesse át. Ha nem is sikerült minden tervét és törekvését teljesedésre vinnie, de mindenesetre hatalmas lépéssel vitte előbbre évről-évre a magyar erdészeti szakoktatást

és tudományos kutatást és úgy hazánkban, mint a külföldön tiszteletet és becsületet szerzett az erdőmérnöki főiskola és az erdészeti kísérleti állomás nevének.

A kormány méltányolva érdemeit, az 1891-ik évben II. o., 1904-ben I. o. rendes tanárrá léptette elő, majd Őfelsége 1910-ben a miniszteri tanácsosi czimmel és jelleggel tüntette ki, 1918-ban pedig miniszteri tanácsossá nevezte ki.

Nagyon gyakran szerepelt *Vadas* Jenő úgy a főiskola, mint a kísérleti állomás képviselőjében hazánk nagy közönsége és a külföld előtt. Hazai és külföldi kongresszusokon, kiállításokon, tudományos értekezleteken számtalan esetben vett részt és a társadalmi mozgalmakban is mindig irányító és vezető szerepe volt. Halála pótolhatatlan veszteségünket jelenti, mert ha tudunk is helyére új embert állítani, betölteni az ő helyét nem fogjuk tudni sohasem.

Az orvosok véleménye szerint körülbelül 3—4 évvel ezelőtt kezdődhetett *Vadas* Jenő betegsége, amelynek tünetei különösen egy év óta szembetűnőek lettek és végül súlyos műtétet követeltek. Bár a műtét maga már majdnem reménytelen állapotot mutatott, feltűnő javulás állott be annak nyomán és jogosnak látszott a remény, hogy hatalmas életereje legyőzi a kórt, amidőn váratlanul láz jelentkezett, amelynek a legyengült test nem tudott ellenállani. Csendesen, fájdalom nélkül szenderült este álomba, amelyből már nem ébredt fel.

Temetésén — kiterjedt rokonságán kívül — nagy tömegben vettek részt szaktársai és tanítványai, képviselve volt és koszorúval adózott emlékének a földmivelésügyi és a pénzügyminisztérium, az Országos Erdészeti Egyesület, a bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola, az Erdészeti Kísérleti Állomás, résztvett a Meteorológiai és Földmágnassági Intézet tisztviselői kara és egyéb rokon tudományos intézetek. Temetésén — a budapesti farkasréti temetőben — nélkülöznünk kellett alma materünk halottjainak tradícionális szertartását és a család határozott kívánságára elmaradtak a bucsuztatók is, csak az ifjuság képviselője adózott rövid beszédben elhunyt tanárunk és szaktársunk emlékének. Éppen ezért a főiskola tanácsa elhatározta, hogy új helyiségeinek elfoglalása után *Vadas* Jenőhöz méltó módon fogja emlékét megünnepelni és kegyeletének adóját leróni.

(R.)

Az erdő földadója.

Irta: Bund Károly.

Az utóbbi években szokássá vált a nyári hónapok remélt nyugalmit adótörvényjavaslatokkal fűszerezni. Így a folyó évben is. A kormány több adójavaslatlalt lépett a nemzetgyűlés elé, most is az érdekeltségek s az illetékes szakemberek *előzetes* meghallgatása nélkül. A javaslatok közül a legközvetlenebbül a földadóról szóló érdekl az erdőbirtokot, mely ha módosítás nélkül, a maga teljes merevségében lép életbe, súlyos erdőgazdaság-politikai következményekkel fog járni.

Az Országos Erdészeti Egyesület ezuttal is résen volt s mihelyt a javaslatokról értesült, illetőleg azokat a benyújtás *után* gyors hozzászólás végett megkapta, sietett észrevételeit úgy a pénzügy-miniszter, mint a földművelésügyi miniszter előtt az alábbi felterjesztésben megtenni:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Nagyméltóságod volt kegyes egyesületünknek hozzászólás végett leadni a hozadéki adók reformjára vonatkozó törvénytervezeteket. Ezek közül bennünket közvetlenül csak a földadóra vonatkozó javaslat érdekelvén, alábbi tiszteletteljes megjegyzéseinkben is erre szorítkozunk.

Nagyméltóságod a földadót az erdőre vonatkozóan is az 1909. évi V. t.-cz. 30. §-a szerint megállapítandó földadó minden koronája után 5 kg buza mindenkori piaczi árában kívánja megállapítani. Nem térünk ki bővebben arra az elvi aggályunkra, hogy a földbirtok *tiszta* jövedelmét terhelő adó egyik termény *brutto* (piaczi) árában szabatik meg, amelyet sok oly költség terhel, amely az illető föld termőképességével s tehát a kat. *tiszta* jövedelemmel is, semmiféle okozati összefüggésben sincs (pl. a szállítási költség) és ezért újabb aránytalanságok kuforrása. Ellenben *a legnyomatékosabban hangsúlyozzuk, hogy sem az erdők tiszta jövedelme, sem a fa brutto ára nem emelkedett a békeállapothoz képest oly arányban, mint a buza ára, tehát a buza árának adókulcsként való megállapítása súlyos adótöbbletet jelent az erdőbirtokosokra nézve, a mezőgazdasági művelés alatt álló területekkel szemben.*

Nagyméltóságod a törvényjavaslat indokolásában (2. §) maga is elismeri, hogy a tűzifa piaci ára ürméterenkint 8 K-ról csupán 6—800 K-ra, tehát mintegy 100-szorosára emelkedett, holott a buza ára 20 K-ról ma már 6400 K-ra, tehát 320-szorosára növekedett. Ennek megfelelően az erdők tiszta jövedelme sem növekedett távolról sem oly arányban, mint a mezőgazdaságé, mi mellett különösen figyelembe veendő, hogy a többnyire távol fekvő és a leggyengébb talajon folytatott erdőgazdaság termékeit aránytalanul nagyobb fuvar költség terheli, mint a mezőgazdasági terményeket.

Emellett nem hagyható figyelmen kívül, hogy a fa forgalma ma sem teljesen szabad, hanem a tűzifának 30%-a közszükségleti célokra a piaci árnál jóval alacsonyabb áron lefoglalható s a haszonfa legnagyobb része is mérsékelt árak mellett a magyar államvasutak talpfa- és egyéb műfaszükségletére van igénybe véve.

Ezért felette igazságtalan lenne a fennforgó árdisparitás és a forgalom jelzett kötöttsége mellett az erdőre a földadót szintén ugyanoly buzamennyiség árában megállapítani, mint a többi művelési ágra.

Ha a földadó az erdőre vonatkozóan is 5 kg buza alapján állapíttatnék meg, ennek következménye lenne

1. hogy a fa ára is a buzaparitásra, tehát a mai áraknak körülbelül háromszorosára szöknék fel, amivel az importfa jelenlegi árát is meghaladná; nem hisszük, hogy kormányzati cél lehetne elsőrendű szükségleti cikknek ily méretű drágulását elősegíteni;

2. a földművelésügyi kormányt a jobb minőségű erdők irtása iránti engedélyekkel ostromolnák, hogy azokon a talajokon fa helyett búzát lehessen termeszteni; nem hisszük, hogy Csonka-Magyarország mai fahiánya mellett, midőn az ország területéből csak 12% az erdő, amely a faszükségletnek csak kis részét fedezi, kormányzati cél lehetne az erdők irtása iránti törekvéseknek táplálékot adni;

3. az erdőbirtokosok kénytelenítenének a földadó előteremtése végett erdejük vagyónállagát megtámadni, az ediginél nagyobb fahasználatokat végezni s ilyenekért az erdőfelügyeleti hatóságokat ostromolni, holott ezek az ország jól felfogott érdekében arra töreksenek, hogy a régi Magyarországnak ugyanis legsilányabb

talaju és száraz éghajlatu erdeire szorítózkodó erdőállományunkat konzerválják és állandó termőképességben tartásák.

A földadó, mint hozadéki adó, terheli az erdőt állapotára és termőképességére való tekintet nélkül. Ez a régi mérték mellett rendben volt, ma azonban, midőn Nagyméltóságod az adót a békebeli érték háromezszázorosára szándékszik emelni, valóban nem közömbös dolog, vajjon a holdankint több száz koronát kitevő földadót jövedelmet hozó, tehát a kellő fakészlettel rendelkező erdő után, vagy vágható fakészlet hiányában *meddő*, esetleg csak talajból álló erdő után kell-e fizetni. A javaslat jelen alakjában és merevségében az erdőt sok birtok értéktelen tehertétellé teszi, melytől a birtokos minden áron szabadulni fog akarni.

Mozgóvá, úgyszólván bitang jószágga tétetnék tehát az ország egyik fontos közgazdasági tényezője, ami nem lehet adópolitikánk célja.

Az ily jövedelemnélküli vagy jövedelmet alig nyújtó erdőkre tehát valamely korrektívumról kell gondoskodni.

Hogy a fent előadottakat konkrét számokkal is illusztráljuk, legyen szabad megjegyeznünk, hogy a rendelkezésünkre álló statisztikai adatok szerint Csonka-Magyarország erdeinek kataszteri tiszta jövedelme holdankint 1 és 10·6 K között ingadozik; maximális értékét Békés megyében éri el. Az országos átlag 3 K-ra tehető.

Erdeink holdankinti és évenkinti fatermése országos átlagban legfeljebb 1·5 *m*³, ami 2 *ürm* tűzifának felel meg. Erdeink nagy részét leromlott sarjerdők képezik, amelyek ezen az átlagon is jóval alul maradnak. Kizárólag lombfaerdőkről lévén szó, a haszonfatermelés alárendelt mennyiségű.

Egy *ürm* tűzifa piaci ára 800 K, ebből levonandó a termelés, fuvarozás, a birtokkezelés stb. költsége, ami nagy átlagban 500 K, úgy hogy egy *ürm* tűzifa után (háziágos kitermelés mellett) 300 K a tiszta jövedelem, a holdankinti 2 *ürm* után tehát 600 K. Ezzel szemben áll 3 K kat. tiszta jövedelem esetén 3 *kg* buza ára mint földadó, ami a mai 6400 K-ás buzaár mellett 192 K-nak felel meg. Az ily rendes termelőképességű erdőben tehát a tiszta jövedelem 32—33%-át emészti fel egyedül a földadó, amelyhez hozzászámítva a községi és megyei pótdókat és a többi állami adókat, az erdő jövedelméből alig marad valami a tulajdonosnak.

Ha az értékesítés tövön történik és a tulajdonos a haszon (tisztá jövedelem) egy részét a nagybaní vevőnek kénytelen átengedni, akkor az egy *űrm* után várható tisztá jövedelem a 300 K-t sem éri el és az adó $\frac{1}{10}$ -a erősen emelkedik.

Jóminőségű, pl. 10 K kat. tisztá jövedelemmel bíró erdőben még aránytalanabb az adóteher, $2 m^3$ holdankinti fatermést véve fel és ennek megfelelően $1.5 m^3 = 2 \text{ űrm}$ tűzifát à 300 K = 600 K
 $0.5 m^3$ haszonfát à 800 „ = 400 „

összesen: 1000 K

tényleges tisztá jövedelmet számítva, ezután 10 kg buza ára, vagyis 640 K a földadó, a jövedelemnek $64\frac{1}{10}\%$ -a!

Mindez termőképes, jövedelmet hozó erdőre vonatkozik. A földadó azonban akkor is ugyanaz, ha az erdő, mint nálunk, sajnos, százezrekre menő holdak, nem 1.5 , hanem $0.5 m^3$ fatermessel sem bírnak és jövedelmet egyáltalában nem hoznak. Jövedelem tehát nincs, vagy elenyészően csekély, a földadó pedig mégis holdankint 100—650 K között marad.

Óriási aránytalanságok és igazságtalanságok származnak így, amelyek feltétlenül orvoslást igényelnek.

Nagyméltóságod előtt ismeretes a földművelésügyi miniszter urnak az Alföld befásítását célzó nagyszabású akciója. Vajjon az erdőnek földadóval történő aránytalan megterhelése esetén ki lesz hajlandó földjének egy részét beerdősíteni?

Tiszteletteljes kérelmünk és javaslatunk az előadottakból folyólag odairányul, hogy méltóztassék:

1. arra a nagy disparitásra való tekintettel, amely a fa és a buza áremelkedése között fennáll (1:3), az erdő földadóját olyképpen kivetni, hogy az 1909. évi V. t.-cz. 30. §-nak rendelkezése szerint megállapítandó földadó minden koronája csupán azon buzamennyiség *egyharmadával* vétessék egyenértékűnek, amely mennyiséget a törvény a mezőgazdasági művelés alatt álló területekre nézve meg fog állapítani;

2. méltóztassék a törvényjavaslatba pótlólag oly rendelkezést felvenni, hogy a *fél kérelmére* oly erdőbirtokokra nézve, amelyekről a m. kir. erdőfelügyelőség igazolja, hogy korlátolt jövedelmezőségűek, illetőleg évenkénti és holdankinti hasznosítható fatermésük

az $1.5\ m^3$ -t sem éri el, avagy jövedelmet egyáltalában nem hoznak, földadóengedménynek legyen helye, a földadót azonban legalább az eddigi mértékben ezentul is fizetni kell.

Minthogy az erdőbirtokok termelőképességében és jövedelmezőségében néhány év változást nem idéz elő, az adóengedmény mértékét aggály nélkül lehetne 5 évről 5 évre megállapítani.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletünk őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1922. évi július hó 24-én.

Az Országos Erdészeti Egyesület nevében:

Bund Károly s. k.
titkár.

Br. Ghillány s. k.
elnök.

A felterjesztés benyújtásán kívül az egyesület alelnökei, gróf *Széchenyi* Bertalan és *Kaán* Károly h. államtitkár szóbeli úton is mindent elkövettek, hogy a miniszterelnök és a pénzügyminiszter urat az erdőbirtok természetéből folyóan indokolt módosítások szükségességéről meggyőzzék s a pénzügyminiszter ur elnöklete alatt tartott szűkebb értekezlet is átvitatta az erdő földadójának problémáját, anélkül, hogy azzal a reménnyel kecsegtethetnők magunkat, hogy a pénzügyminiszteriumot, amely kizárólag az ország jelenlegi kétségtelenül szomorú anyagi helyzetének orvoslását tartja szem előtt, sikerült volna meggyőzni arról, hogy az erdőbirtok adópolitikailag sem vonható egy kalap alá a mezőgazdasággal, hogy ennél fogva indokoltak az egyesület felterjesztésében foglalt észrevételek és gazdaságpolitikailag beláthatatlan következményei lesznek a buzaalapon kivetett erdőadónak.

A pénzügyi kincstár képviselői nem látnak mást, mint azt, hogy az erdő kat. tiszta jövedelme kisebb, mint más művelési ágaké. Hogy ez a kisebb kataszteri tiszta jövedelem teljesen indokolt azáltal, hogy az erdő általában a leggyengébb termőtalajokat foglalja el, amelyek a közlekedési eszközöktől legtávolabb fekszenek, nem veszik figyelembe. Folyton csak az lebeg szemük előtt, hogy Pest megye kiskőrösi járásában van erdőtalaj, amelynek kat. tiszta jövedelme négy fillér. Ez valószínűleg oly silány homok, hogy semmi sem terem rajta, tehát határos a terméketlennel. Az országos

átlagra nézve helyesbiteni kell a feliratban foglalt 3 K-t, mert az tényleg csak 2 K 20 fillér.

A faárra nézve a pénzügyminiszter közegei a Budapesten pinczébe rakott aprított fa áaira hivatkoznak s teljesen a legutóbbi napok ugrásszerű áremelkedéseinek hatása alatt állanak. Hogy abból az 1000 K-ás métermázsánkinti árból, amibe az aprított fa ma Budapesten kerül, aránylag mily kevés jut annak a földbirtokosnak, aki 1—2 év előtt adta el erdejét, s aki a földadót viseli, az elől azzal térnek ki, hogy a mezőgazdaság is a buza budapesti piaci ára szerint fog fizetni.

Akinek fája nincs lekötve, az az erdei ár megfelelő emelésével felelhet a földadó emelésére. Igaz, hogy így mérhetetlenül fokozódik majd a drágaság s a városi lakosság és a vidéki fogyasztók kerülnek az eddiginél is súlyosabb, szinte tűrhetetlen helyzetbe. Sajnos azonban evvel is hiába érveltünk.

Súlyosan latba esik emellett, hogy a faforgalom nem szabad s a birtokos a tűzifa 30%-ára és a MÁV anyagszükségletének megfelelő műfára nézve korlátozva van.

Mit csináljon azonban az az erdőbirtokos, aki fatermését több évre lekötötte s aki a rendkívüli intézkedések alapján történt tőáremelések után sem kap m^3 -kint többet, mint átlag 150—200 K-t? Hogyan fizessen az erdejének *minden holdja* után évi 150—400 K-t, sőt esetleg ennél is többet?

Ily esetekre a tőár méltányos felemelésére újabb módot kellene a törvénynek nyújtani! Ha a javaslat a mezőgazdasági bérleteket a földadóemelés címén megbolygatja, nem lehet akadálya a faeladási szerződések újabb revíziójának sem, amivel nem akarjuk azt mondani, hogy a kötött szerződések ismételt módosítása a nyugodt gazdasági élet előnyére lenne.

A legsúlyosabb helyzetbe az az erdőbirtokos jut, kinek erdeje vágható faállomány hiányában jövedelmet nem nyújt, esetleg csak a pusztá erdőtalajból áll. Jövedelme az erdőből nincs, s mégis fizessen évenként és holdankint 150, sőt esetleg 600 K-t is.

A pénzügyi közegek azonban erre az esetre is adnak tanácsot: jövedelmeztesse az erdőtalajt, adja ki legelőnek. S amikor felvilágosítani igyekszünk, hogy a vágásterületek legeltetése roppant káros s éppen ezért tilos, káros és tilos dologra kényszeríteni a

birtokost pedig nem lehet, az a válaszuk, hogy az erdők megvédése nem az ő dolguk, hozzunk szigorú erdőtörvényeket, ők azonban azon a véleményen vannak, hogy a puszta erdőtalaj birtokosa sem fog többet fizetni, mint békében, csak a korona romlása jut kifejezésre az ezentul fizetendő összeg nagyságában.

Ha a meddő erdők földadója tényleg buzaalapon lesz fizetendő, kétségkívül sokan fogják követni a pénzügyminisztérium jó tanácsát: legeltetni fogják az erdőt szertelenül, hogy a legelőbérből valahogy előteremtsék a földadót. És szaporodni fog a kopár és vizmosásos terület, az elvaduló patakok hordaléka el fogja önteni a mezőföldeket, folyóink medre pedig feltöltődik, csuffá téve minden eddigi vízszabályozást. S akkor a pénzügyminiszter újabb patak- és folyószabályozásokra többszörösen ki fogja adni azt, amit most az ily erdők földadója czimén bevesz, de ez már nem segít azon, hogy százezer holdak termőtalaja eltűnt, vagy legalább is megromlott. Valósággal a magyar erdőgazdaság alkonyát jelentheti így a földadóemelés és amint a tulságos megadóztatás tönkretette az egykor viruló francia erdőgazdaságot, ugy lesz ez nálunk is.

Küzdünk a sarjerdők tulságos terjedelme ellen. De vajjon lehet-e fordulót emelni, a használatoknak korlátozását kívánni a földmivelésügyi kormánynak, amikor a pénzügyminiszter arra szorítja a birtokost, hogy az óriási adóteher előteremtése végett minél többet vágjon, irtson és legeltessen?

Kulturális sülyedés fog beállani, amelynek kedves szomszédaink fognak legjobban örövendeni.

Az Országos Erdészeti Egyesület kísérletet tesz még, hogy az OMGE által f. hó 19-ére összehívott gazdaggyűlésen is felemelje tiltakozó szavát s addig is kéri a magyar erdőbirtokosokat, hogy úgy saját, mint a magyar haza érdekében vessék latba minden befolyásukat, hogy a földadótörvényen az indokolt és szükséges módosítások megtörténjenek, győzzék meg a nemzetgyűlési képviselőket, hogy merev, az élet igényeihez nem alkalmazkodó adótörvények többet árthatnak, mint amennyit pillanatnyilag az államháztartáson javítanak.

KÖNYVISMERTETÉS.

Graebner: *Handbuch der nichtparasitären Pflanzenkrankheiten.* P. Parey. Berlin, 1922.

A munka tulajdonképen a most megjelenő Sorauer-féle *Handbuch der Pflanzenkrankheiten* című kézikönyv első kötetének rövidített kiadása, hogy a munka kisebb terjedelme és az ezzel járó kisebb ár ezt szélesebb körök számára hozzáférhetővé tegye. A bevezető részben a betegség lényegével és ennek az okaival foglalkozik. A következő fejezetekben a kedvezőtlen talajviszonyok: így a talaj levegőhiánya, víz és táplálóanyag hiánya és tulbősége, azután a levegő tulságos nedvessége, továbbá a meleg és a fény hiánya, illetve tulbősége által okozott növényi betegségeket tárgyalja. Külön megemlékezik a növényi sebek keletkezéséről, ezeknek a gyógyulásáról, a mérgező gázok káros hatásáról, továbbá az ugynevezett enzimikus betegségekről, melyeknél a pathogén károsító hiányzik s valószínűleg a növényi anyagszere fermentatív hatásainak megzavarásáról van szó.

A munka az erdészeti legfontos fáinkra is részletesen kiterjeszkedik s azért a gyakorlati erdőgazdaság számára nyereséget jelent. (Fehér.)

Sorauer: *Handbuch der Pflanzenkrankheiten.* Sorauer halála után átdolgozták: I. kötet. Nichtparasitäre Krankheiten. Graebner. II. kötet. Die pilanzlichen Parasiten. G. Lindau. III. kötet. Die tierischen Feinde. L. Reh. (Parey. Berlin, 1922.)

Az I. kötet anyagbeosztása Graebner fentebbi könyvével egyezik. Természetesen mindent megfelelő részletességgel tárgyal és a fősúlyt annak, a ránk, erdőgazdákra is kiválóan fontos elvnek a hangsúlyozására fekteti, *hogy a növények és a fák ellenállóképességét és ezzel egészséges voltukat csak úgy biztosíthatjuk, ha ezeket a nekik megfelelő termőhelyre telepítjük!*

A II. kötetet Lindau két részre bontotta. Idáig csak a II/1. kötet jelent meg, amely a baktériumokat, a fonalas gombákat (Phycomycetes) és a tömlős gombákat (Ascomycetes) tárgyalja. A II/2. kötet anyagát a basidiomos gombák (Basidiomycetes) fogják képezni.

Sorauer munkája kifejezetten kézikönyv s azért természetesen igyekszik a legtágabb keretben *minden* betegséget megismertetni.

Azonban ennek daczára a gyakorlati erdőgazdaság számára is nélkülözhetetlen szakmunka, miután az erdei fáinkon pusztító gombabetegségeket kellő alapossággal tárgyalja. Így a *Phytophthora*, *Lophodermium*ot, a tölgylisztharmatot (*Microsphaera alni* vagy *quercina* Neg.) *Nectria*, *Dasyscypha* stb. stb. bőven ismerteti.

A munka egyébként a *Sorauer* által megadott eredeti keretek között mozog s marad az, ami eddig volt, az újabb irodalom legjobb és legalaposabb pathológiai kézikönyve. (Fehér.)

Die wissenschaftlichen Grundlagen der Pflanzenzüchtung. Von E. Baur. Berlin, 1921.

Baur a berlini mezőgazdasági főiskolán az átörökléstan (Vererbungslehre) tanára és ennek a tudománynak egyik legkiválóbb kutatója, röviden összefoglalva a gyakorlati szakemberek számára állította össze a modern átöröklési törvények gyakorlatilag hasznosítható eredményeit.

Tárgyalja a növényi átöröklés általános törvényeit: a modifikációk, a variációk és a mutációk keletkezésének szabályait, a Mendel-féle törvényeket stb., foglalkozik a növény vegetatív és szexuális szaporodásával és ismerteti a mestérséges fajkiválasztás gyakorlati szabályait. Itt külön-külön veszi tárgyalás alá azokat a gazdasági növényeket, amelyeket a gyakorlatban csak vegetatív uton szaporítunk (burgonya, szőlő stb.), amelyek idegen beporzással szaporodnak, de az önbeporzást is eltűrik (pl. kukorica) s végül azokat, amelyek biológiai körülményeik folytán idegen beporzásra vannak utalva (pl. rozs, *erdeifenyő*, *czukorrépa* stb.) s melyeknél az önbeporzás degenerációra vezet.

Joggal mutat rá *Baur* arra, hogy ez a gyakorlati növénytermelés szempontjából felette fontos kérdés a gyakorlati erdőművelés keretén belül kellő méltatásra még nem talált,^{*)} holott amint joggal hivatkozik rá, megfelelő fajkiválasztással az erdei fák kvalitatív és kvantitatív tulajdonságait jelentékenyen emelni lehetne.

Az erdei fák magvainak származása (Provenienz) szerinte szintén az átöröklés tudományával szorosan összefüggő gyakorlati kérdés. Hogy az egyes erdei fák utódjai milyen erősen eltér-

^{*)} Schon die ganze Art der Samengewinnung war bei unsern Waldbäumen lange Zeit von einer unglaublichen Rückständigkeit . . . etc. p. 104.

nek egymástól, meggyőzően mutatják Oppermann (Kopenhága) kísérleti területei.

Az erdészeti kísérletügyre ezen a téren még sok feladat vár, bár az erdei fák magas kora természetesen ezeknek a kísérleteknek az időtartamát nagyon meg fogja növelni. (Fehér.)

Uj növénytermesztési tankönyv. *Cserhádi* Sándor jeles tudósunk ilyen irányu kiváló munkáját 16 évvel ezelőtt írta. Az azóta rohamosan fejlődött tudomány a könyv némely részét — örök becse daczára is — elavulttá tette. Változatlan újabb kiadás nem mutatkozott célszerűnek, a régi pedig teljesen elfogyott. Ez indította az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet arra, hogy egy, a haladással számotvető új tankönyv kiadását határozza el és annak megírásával dr. Bittera Miklóst, a magyaróvári gazd. akadémia tanárát bizza meg. A mű első, az általános növénytermesztéstant magába foglaló része most hagyta el a sajtót. A mai viszonyokkal számolva képek nélkül jelent meg 16 iv (256 oldal) terjedelemben. A főczél az volt, hogy felsőbb mezőgazdasági szakoktatásban részesülő hallgatók jussanak olcsón egy, az előadások egész anyagát felölelő vezérfonalhoz, de haszonnal forgathatja minden intelligens gyakorlati gazda is. Megrendelhető a „Pátria” r.-t.-nál, Budapest, IX., Üllői-ut 25. Ára bérmentes küldéssel 240 K.

KÜLÖNFÉLÉK.

Halálozások. *Sréter* Ágoston m. kir. erdőtanácsos f. évi július hó 9-én, életének 50. évében Budapesten, *Bircz* Vilmos IV. éves erdőmérnökhallgató július 30-án Borisfalván elhunyt.

Béke hamvaikra!

Személyi hírek. A kormányzó ur Öfömméltósága a m. kir. földmívelésügyi miniszter előterjesztésére *Arató* Gyula miniszteri tanácsosnak a helyettes államtitkári czimet és jelleget adományozta, *Kacsanovszky* József h. államtitkári czimmal és jelleggel felruházott miniszteri tanácsost, a czim és jelleg meghagyása mellett miniszteri tanácsossá, továbbá dr. *Hammersberg* Géza miniszteri tanácsosi czimmal és jelleggel felruházott főerdőtanácsost miniszteri tanácsossá, *Szádeczky-Kardoss* Miklós erdőtanácsost, *Hepke* Artur

erdőfelügyelőt, *Enyedi* János erdőtanácsost, *Vollnhofer* Pál erdőtanácsost, *Kostjálík* János erdőtanácsost, *Konczvald* Ferencz erdőfelügyelőt és *Huszár* Pál erdőtanácsost főerdőtanácsosokká, *Brannich* Gyula m. kir. főerdőszámintanácsost a VI. fizetési osztályba kinevezte, továbbá *Ráduly* János miniszteri tanácsosi címmel felruházott főerdőtanácsosnak a miniszteri tanácsosi jelleget, *Erános* Antal János, *Medveczky* Ernő és *de Pottère* Gerard főerdőtanácsosoknak a miniszteri tanácsosi címet és jelleget, *Hamernyik* Béla erdőtanácsosnak a főerdőtanácsosi címet és jelleget, végül *Pukács* Endre főerdőmérnöknek, dr. *Zavicsa* József alerdőfelügyelőnek és *Muck* András főerdőmérnöknek az erdőtanácsosi címet adományozta.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Székács* Vincze, *Toperczer* Árpád, *Létz* Lajos, *Köves* János, *Kuka* József, *Terray* Gyula, *Krause* Dezső, *Ihrig* Vilmos, *Becker* Adolf, *Muttnyánszky* Jenő és *Masztics* Gusztáv m. kir. főerdőmérnököket a VII-ik fizetési osztályba m. kir. erdőtanácsosokká, — *Braxatorisz* Zoltán, *Cserneczky* Károly, *Riedl* Gyula, *Marschall* Ernő báró, *Klausberger* József, *Lotterhof* Márton, *Erőss* Gyula, *Muraközy* Pál, *Kálmán* Béla, *Csutak* Álmos, *Pászthory* Ödön, *Révy* Ferencz, *Földes* Tibor, *Schmotzer* Gyula, dr. *Fehér* Dániel és *Mattyasovszky* Emil m. kir. erdőmérnököket a VIII. fizetési osztályba m. kir. főerdőmérnökökké, — *Dercsényi* István, *Dímák* Ödön, *Horváth* Rezső, *Benkovics* Károly, *Baumerth* István, *Luncz* Géza, *Krizmanics* Ferencz, *Fodor* Gyula, *Cseke* Lajos, *Velics* Gyula, *Rohoska* Soma, *Lux* Jenő, *Árvai* Ferencz és *Rőcsei* Géza m. kir. segéderdőmérnököket a IX. fizetési osztályba m. kir. erdőmérnökökké, — *Magyar* Pál, *Török* Béla és *Ferenczy* Ferencz végzett főiskolai hallgatókat a X. fizetési osztályba m. kir. segéderdőmérnökökké kinevezte.

Kinevezte továbbá *Geier* H. Viktort és *Nádaskay* Richárdot min. főerdőszámintanácsossá, *Nyáry* Gyulát és *Erhardt* Lajost erdőszámintanácsossá, *Béky* Ferenczet erdőszámvizsgálóvá.

Ideiglenes nyugalomba helyezettek: *Csanády* Attila erdőtanácsos és *Szabó* István erdőmérnök.

Borsod-, Gömör- és Heves megyék Erdészeti Egyesülete f. évi június hó 6-án tartotta Miskolczon rendes közgyűlését 22 tagnak részvétele mellett.

Földváry Miksa kir. erdőfelügyelő, elnök beszámol az elmúlt évi tevékenységről, amely az ügyvezető alelnök, *Craus* Géza, valamint a főtitkár és a pénztáros lemondása következtében nagyon meg volt nehezítve. Választmányi ülést sem tartott az egyesület.

Ügyvezető alelnöknek ezután *Onczay* László urad. erdőtanácsos, főtitkárnak *Alberti* János m. kir. főerdőmérnök, pénztárosnak *Soós* Károly m. kir. erdőmérnök választatott meg.

Onczay László programjaként az egyesület anyagi megerősítését és a Magyar Erdész felélesztését vallja.

Báró *Waldbott* Kelemen írásbeli indítványt adott be, melyben előadja, mennyi erdőkárosító tényező pusztítja és sok esetben egyenesen eltünteti erdeinket, így a falopások, legeltetés, erdei tüzek, az ezek folytán keletkező elkopárosodások, vizmosások stb. Mindezek megakadályozására alkalmas intézkedések, vagy törvények és megfelelő eljárások létesítését indítványozza.

A közgyűlés az indítványt helyesléssel fogadta. Majd indítványt tevő szóbelileg világítja meg az írásbeli indítványában fel említett erdőkárosító és pusztító tényezők elharapódzását és az azok elleni védekezés áldatlan nehézségeit és példákat hozva fel saját erdőgazdaságában felmerült erdőkárokról, rámutat arra is, hogy a hatóságok sem fejtenek ki kielégítő erélyt sem az erdők preventív védelmére, sem pedig a már kiderített erdőkárok és vadorzások gyors és példás megfenyítésében.

A szolgabírák nem ritkán esztendőig sem tárgyalják le az erdőkáreseteket, az elkésett ítéletek pedig meghozatal esetében nem érik el azt az erkölcsjavító hatásukat, ami elvárható volna. A hatóságok részéről az erdőőri személyzet nem talál kellő támogatást, a községi előljáróságok nem törődnek az ilyen esetekkel, a csendőrségnek az erdővédelem nem kifejezett kötelessége.

Előfordult birtokán, hogy személyzetére fatolvajok és megrögzött orvvadászok saját lakásában több ízben rálövöldöztek és bár csaknem bizonyosan tudták, hogy kik lehettek az illetők, a hatóságok és csendőrség kellő mértékű támogatásának hiánya ismételt megakadályozta kézrekerítésüket. Egy esetben, midőn egy megrögzött vadászó hosszas erélyes hajsza után kézre került, a bíróság 20 napra ítélte, de hogy, hogy nem, a vadászó még azt sem töltötte ki, pár nap mulva már otthon sétált.

Ilyen körülmények között, ha a védelmi személyzet nem részesül a hatóságok részéről a kellő támogatásban és védelemben; nem lehet még kívánni sem, hogy szembehelyezkedjék a vidék romlott lakosságával.

Mindezen körülmények nagy mértékben megakadályozzák a rendszeres gazdaság vezetését. Ismételten az volna indítványa tehát, hogy a földmivelésügyi és igazságügyi kormány az erdészeti egyesületek segítségével oly törvényt dolgozna ki, mely alkalmas lenne mindezen anomáliák megszüntetésére és későbbi meggátlására.

Elnök megköszöni indítványtevő előadását, a maga részéről fájdalommal teszi hozzá, hogy előadó által felhozott esetek nem egyedül állók, sőt általánosan és mindenütt előfordulnak; kéri a jelenlevők hozzászólását.

Alberti János előadja, hogy a közigazgatási hatóságok gyakran akcióképtelenek; volt eset pl., midőn egy szolgabíróság huzamos időn át büntető bíró nélkül volt, következésképen az erdőkárügyek sem tárgyalattak.

A járásbíróságok az erdőkáresetek tárgyalásában a jelenlegi eljárás mellett még nehézkesebbek és főképen az erdővédelmi személyzet bizonyító erejének leszállításával által az erdőbirtokosok érdekeit még kevésbé biztosítják.

A járásbíróság ugyanis az erdőőr vallomását csak másik két ellentanu vallomásával veszi egyenértékűnek; a fatolvajok pedig mindig gondoskodnak annyi tanuról, hogy a törvényes büntetés alól mentesüljenek.

Mindezen okoknál fogva felveti a kérdést, nem volna-e jó az erdőkáresetek letárgyalására vegyes bíróságot szervezni.

Báró *Waldbott* Kelemen *Alberti* János indítványát helyesli.

Onczay László báró *Waldbott* Kelemen előadását megerősíti, indítványát elfogadásra ajánlja azzal, hogy az egyesület minél előbb irjon fel az Országos Erdészeti Egyesülethez, hogy azt az ankétot, melyen a kérdések megfelelően és végérvényesen megtárgyalatnának, mielőbb hívja össze. Ezt megelőzőleg pedig, mivel az eszmét egyesületünk veti fel elsőnek(?), a kérdést kellően dolgozza ki oly módon, hogy mindenki beadná írásban az elnökséghez indítványát, ezeket az elnökség megfelelő összhangzatba

hozatal után egy újabb közgyűlés megvitatása alá bocsátaná és csak azután terjesztené fel az Országos Erdészeti Egyesülethez. *)

A kérdést végül bizottsághoz utalják.

Elnök ezután felkéri a jelenlevőket esetleges szóbeli indítványaik előterjesztésére.

Tornay előadja, hogy az új erdőtörvénytervezeiről talán mindannyian hallottunk, de arról kellőképen nem vagyunk tájékozódva, holott okulva fennálló erdőtörvényünk hiányaiból és hibáiból, valamint a törvények nem mindig kielégítő végrehajtásából keletkezett bajokon, kívánatos volna, hogy az új törvény érdekében egyesületünk ennek kidolgozásában szintén kivenné részét.

Javasolja fenti célokra szintén bizottság kiküldését.

Elnök felveti a kérdést, vajjon nem volna-e czélszerű, hogy nagyobb súly és eredmény érdekében az Országos Erdészeti Egyesülettel karöltve és együtt lépne fel egyesületünk.

Onczay kijelenti, hogy ezáltal egyesületünk önállóságát látja esetleg veszélyeztetve (!), ellenben indítványozza, hogy egyesületünk írjon fel a kormányhoz, hogy amikor a törvényjavaslatot kihirdetik, az komoly tanulmányozás és letárgyalás végett egyesületünkhöz leküldessék.

Részletes eszmecsere után az a kívánság alakult ki, hogy az egyesület kérje fel a kormányt, hogy az erdőtörvény tervezetét minél előbb küldje le és annak tanulmányozásával a közgyűlés báró *Waldbott* Kelement, *Tornay* Gyulát és *Alberti* János főtitkárt bízta meg.

Még néhány szó a gyertyán terjeszkedéséről. A gyertyánra vonatkozó vitához a magam részéről vallott nézetet a következőkben állapítom meg tapasztalataim alapján:

1. A gyertyán alacsony vágatási koránál és másodrendű fatermelőképességénél fogva szálerdőgazdaságra alkalmatlan, okoszerű erdőgazdaságnál tehát csupán sarjerdőkben tűrhető meg.

*) Az Országos Erdészeti Egyesület tudvalevően gróf *Mailáth* József ismert indítványa alapján, de más alkalommal is utóbbi években ismételtlen kimerítő és nyomatékos felterjesztésekkel fordult ez ügyekben a kormányhoz. Nem rajta mulik, ha azoknak a mai közállapotok mellett eddig kevés az eredménye.

2. Az 1. alatti tulajdonságoknál fogva sem állománynevelési, sem pedig üzleti szempontból nem indokolt, hogy a gyertyánnak a szálerdőgazdaság céljaira szolgáló állományokban tért engedjünk.

3. A gyertyán tulságos terjeszkedését nem tekinthetem a természet által rendelt váltógazdaságnak, hanem kizárólag azoknak a hibás és hanyag gazdasági intézkedéseknek kell tulajdonítanunk, melyek a múltban a gyertyán erdőgazdasági káros voltát fel nem ismerve, módot adtak arra, hogy ez a fanem állományainkban annyira elterjedjen és értéküket leszállítsa.

4. A gyertyán feltűnően rendelkezik mindazon tulajdonságokkal, melyek az erdőgazdaságban a gyomfanemeknek nevezett fajoknál szembeötlenek, hogy ugyanis természetes uton könnyen és nagy mérvben terjedvén, a szomszédságában található nemes fanemeket elnyomással fenyegeti, ha gyökeres eltávolításáról idejében nem gondoskodunk.

Mindezek után némi idegenkedéssel olvastam *Béky* Albert barátomnak e lapok juniusi füzetében megjelent cikkét, melyben a gyertyán terjeszkedését a természet váltógazdaságának egyszerű következményeként állítja oda és mintegy az erdők természetes felujjításával hozza kapcsolatba. *(de Pottere.)*

A *Taxus baccata* (tiszafa) tűiben található mérgek kémikái összetételét eddig nem ismertük. *Winterstein* és *Jatrides**) német kémikusoknak sikerült ujabban ezt vegyi uton tiszta állapotban a tiszafa tűiből izolálni. Maga a mérgeganyag a tiszafa leveleiben *N*-hez kötve, mint alkaloid fordul elő.**). A tiszta állapotú anyag, a *taxin* nem kristályosodik és tiszta fehér, szagtalan, erősen kesernyész ízű, vékony lapokat alkot, melyeket nagyon könnyű szétdörzsölni.

Molekuláris összetétele *Winterstein* vizsgálatai szerint a $C_{37}H_{51}O_{10}N$ empirikus képletnek felel meg. Mérgező hatását illetőleg tipikus, ugynevezett szív mérgek, 0.004—0.005 gr eleget, hogy kísérleti nyulaknál a halált szívbénulás kíséretében

*) Zeitschrift für physiologische Chemie. 1921. p. 240. Naturwissenschaftliche Wochenschrift. 1922. p. 359.

**) Mennyisége nagyon csekély. A száraz tűkben csak 0.7—1.4%-a a tiszta súlynak.

előidézze. Miután a méreghatás a tiszafa tűinek eddig tapasztalt méreghatásával egyezik, kétségtelen, hogy ez az anyag a *Taxus baccata* tulajdonképeni mérgező vegyülete. (Fehér.)

Helyreigazítás. Lapunk júniusi füzetének 159. oldalán boldogult Horváth Sándorról közölt életrajzi adatokat illetékes helyről jött felvilágosítás alapján oda helyesbitjük, hogy ő nyugdíjaztatásával kapcsolatban kapta a helyettes államtitkári címet.

Többet ésszel, mint erővel. A newyorki állatkertben egy egeret bocsátottak az oroszán ketreczébe abból a célból, hogy a két állat magatartását megfigyeljék. Az oroszán azonnal észrevette a kis állatot s még mielőtt az a rácson kibujhatott volna, elébe állott. Az egér rémülten, folytonos czinczogás között menekülni igyekezett, de alig futott meg két métert, az oroszán utána vetette magát és hatalmas lábát közvetlen az egér elé téve, azt megállásra kényszerítette. Az egér erre megfordult s ellenkező irányban iparkodott menekülni. Az oroszán azonban újra utána vetette magát, az egeret az előbbi módon újra megállásra kényszerítette. Így ismétlődött egypárszor a sikertelen menekülés, miközben az egér útja minden fordulónál rövidebb és rövidebb lett. Végül is az egér halálra váltan reszketve és czinczogva megállott. Az oroszán erre fölébe hajolt s nagy érdeklődéssel kezdte szemlélgetni, miközben fejét ide-oda hajlitgatva jobbról is, balról is jól szemügyre vette foglyát. Majd hatalmas lábával megfogta, de oly gyengéden, hogy az egér sértetlen maradt. Ezután macska módjára kezdett vele játszani. Kiengedte karmai közül és futni hagyta, majd ismét elfogta. Az egér egyszer csak megváltoztatta taktikáját. Amint az oroszán újból elengedte, ahelyett, hogy elmenekült volna, egy darabig nyugodtan maradt, majd egy kétségbeesett merész elhatározással egyenesen az oroszán fejére ugrott. Az egér merész elhatározása oly váratlanul jött, hogy az oroszán rémületében egy nagyott ugrott hátra s nekiesett a rácsozatnak s elkezdett ordítani. Eközben az egér felhasználva a zavart, feltűnés nélkül távozott, illetve egerutat vett.

A kettő közül mindenesetre az oroszán ijedt meg jobban. (A „Wiener Allgemeine Forst- und Jagd-Zeitung“ nyomán.) Pu.

Adományok. Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap javára adakoztak: Esterházy Pál herczeg

25.000 K, Somogyfajsi hitbizomány 5000 K, Esztergomi főkap-
talan 1000 K, gróf Zichy Ödön 3000 K, Grünhut József 10.000 K,
sipeki Balás Barna 1000 K, Csermely Gyula és Tsa 1000 K, gróf
Széchenyi István erdőhivatala 400 K, Hajek Antal 50 K, Mező-
gazdasági Ipar R.-T. 1000 K. Az adakozóknak a földmívelésügyi
miniszter köszönetét nyilvánította.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

I.

Pályázat segélyekre.

Az Országos Erdészeti Egyesület szorult anyagi helyzetbe
jutott oly erdészeti alkalmazottaknak, akik az egyesület tagjai,
valamint ilyenek özvegyeinek és árváinak segélyt nyújt.

Bélyegtelen, a segélyre szorultságot igazoló mellékletekkel
ellátott kérvényeket folyó évi szeptember hó 5-ig vesz át a
titkári hivatal.

Kérjük a t. tagtársakat, hogy erről a pályázatról azokat a
reászorult erdőtisztii özvegyeket és árvákat, akik a lapot nem kapják
kézhez, értesíteni sziveskedjenek.

Budapest, 1922. augusztus 8-án.

A titkári hivatal.

II.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél még beszerezhető könyvek jegyzéke:

	Á r a		Csomagolási és
	tagoknak	másoknak	postaköltség
		k o r o n a	n a
1. Belházy Emil: <i>Az erdőrendezéstan kézikönyve.</i> (1150 gr)	75.—	100.—	50.—
2. Biró Zoltán: <i>Ültessünk erdőt</i> (röpirat)	—.—	—.—	2.—
3. Fekete Lajos: <i>Népszerű erdészeti növénytan.</i> <i>II. rész.</i> (160 gr)	10.—	10.—	10.—
4. Gaul Károly: <i>Hazánk házi faipara.</i> (240 gr)	30.—	40.—	20.—
5. Gellért József: <i>A bükktüzifa romlása és az</i> <i>ellene való védekezés</i>	6.—	8.—	4.—
6. Grundner—Schwappach—Bund: <i>Táblák álló</i> <i>fák és faállományok fatömegének meghatá-</i> <i>rozására</i>	45.—	60.—	20.—
		fülve (310 gr)	

	Á r a		Csomagolási és postaköltség
	tagoknak	másoknak	
	k o r o n a		
7. Hollendonner Ferencz dr.: <i>A fenyőfélék fájá- nak összehasonlító szövettana.</i> (1950 gr) ...	180.—	240.—	50.—
8. Kaán Károly: <i>Erdőgazdaságpolitikai kérdések</i>	60.—	60.—	25.—
9. Márton Sándor: <i>Legelő-erdők.</i> (330 gr) ...	30.—	40.—	15.—
10. Péch Dezső: <i>A külföldi fanemek megtelepi- tése stb.</i> (370 gr) ...	30.—	40.—	15.—
11. Pohl János: <i>Tangens táblázatok.</i> (150 gr) ...	15.—	20.—	10.—
12. Tagányi Károly: <i>Magyar erdészeti oklevéltár.</i> 3 kötet. (5 kg 200 gr) ...	150.—	200.—	75.—
13. Vadas Jenő: <i>Az akácza monografiája.</i> (540 gr)	45.—	60.—	15.—
14. Zemplén Géza dr.: <i>Fából készített cukor és alkohol</i> (200 gr) ...	15.—	20.—	10.—

Kérjük a könyv árának és a jelzett csomagolási és posta-
kölségnek *előzetes* beküldését az Országos Erdészeti Egyesület
czimére (Budapest, V., Alkotmány-u. 6.).

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

I.

Hirdetmény.

Az 1922. évben az őszi erdészeti államvizsga november hó
6 án és a rákövetkező napokon fog megtartatni. Az 1922. év
őszén erdészeti államvizsgát tenni szándékozók felhivatnak, hogy
szabályszerűen felszerelt kérvényeiket az ehhez szükséges engedély
íránt a földmivelésügyi minisztérium erdészeti főosztályának czimére
(Budapest, V., Zoltán-u. 16. sz.) legkésőbb 1922. évi augusztus hó
végéig küldjék be.

Az erdészeti államvizsgához bocsátásra a mai kivételes kö-
rülmények között azok is igényt tarthatnak, akiknek gyakorlati
szolgálat a vizsga idejéig számítva a két évet nem éri el, ha
igazolják azt, hogy a gyakorlati szolgálatban mutatkozó hiányosság
önhibájukon kívül, valamely — a háborúval kapcsolatos — mélt-
ánylást érdemlő ok következtében állott elő.

Budapest, 1922. július hó.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

II.

Hirdetmény.

88488/1922. I/A/2. sz. — Az erdőőri és vadőri szakvizsgák 1922. évi október hó 16-án s az erre következő napokon Budapesten, Miskolczon, Pécsen és Szombathelyen fognak megtartatni.

Felhivatnak mindazok, akik az erdőőri vagy vadőri szakvizsgák letenni óhajtják, hogy az ehhez szükséges engedély iránt kellően felszerelt kérvényüket 1922. évi szeptember hó 30-ig az elől megnevezett kir. erdőfelügyelőségek közül annál nyujtsák be, amelynek székhelyén vizsgát tenni kívánnak.

Ugy az erdőőri, mint a vadőri szakvizsgákhoz való bocsátásra ez alkalommal kivételesen azok is igényt tarthatnak, akiknek a gyakorlati szolgálata a három évet teljesen nem éri el, ha igazolják azt, hogy a gyakorlati szolgálatban mutatkozó hiányosság — mely azonban egy évet meg nem haladhat — önhibájukon kívül, valamely — a háborúval kapcsolatos — méltánylást érdemlő ok következtében állott elő.

Budapest, 1922. évi július hó.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

III.

Hivatalos közlemény.

Közhirrre teszem, hogy Zsibó községi (Szilágy vármegye) születésű Daróczi Márton részére 1910. évi május hó 31-én 6/1908. szám alatt kiállított a görgényszentimrei m. kir. erdőőri szakiskola végbizonyítványa és 1910. évi július hó 9-én 6. szám alatt az erdőőri szakvizsga letételéről kiállított eredeti bizonyítvány elveszvéen, a helyett nevezett részére 1922. évi 531. szám alatt az eredetivel egyenlő értékű hiteles másodlat adatott ki.

M. kir. erdőgazdasági szakiskola.

Tata, 1922. évi június hó 19-én.

A szakiskola igazgatója:

Illés Vidor

m. kir. főerdőtanácsos.

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések 1922. évi július hóban.

A rövidítések magyarázata:

Az álkáczfa monografiája	Am.	Goldmann Henrik alap.	GHa.
Alapítványi kamat	ak.	Hazánk házi faipara (Gaul Károly)	H. F.
Alapítványi tőketörlesztés	att.	Hirdetési díj az E. L.-ban	hd.
Alapítványi tőkekiegészítés	attkg.	Hirsch Istvánné, szül. Kraft Anna	
Altiszti segélyalap	Asa.	segélyalapítvány	H. I. a.
Áltutó bevétel	áb.	Hozzájárulás	Hj.
Báró Bánffy-D.-alapítvány	BBa.	Időközi kamatok (takarékpénztári)	ik.
Bedő-Albert-alapítvány	BAa.	Készpénzalapítvány	k. a.
Bükküzfűzfa romlása stb.	Btr.	Külföldi fanemek tenyésztése	Kft.
Egyéb bevétel	Egy.	Lakbér	lb.
Erdészeti Lapok egyes füzetei	EL.	Lapdíj (Erd. Lapok)	ld.
Erdészeti rendeletek tára	Ert.	Legelő-erdők berendezése	M. L.
Erdészeti zsebnaptár	Npt.	Magyar Erdészeti Oklevéltár	EOT.
Erdészeti jelvény	Jlv.	Népszerű növénytan	N. Nvt.
Erdészeti géptan	Gt.	Nyugdíjalap	Ny. a.
Erdőmíveléstan	Em.	Perköltség	Prk.
Erdőrendezéstan (Bel.)	Rz.	Postaköltség	pk.
Erdőrendezéstan (Muzsray)	Rm.	Rendkívüli bevétel	rb.
Erzsébet- királyné-alapítvány	E. a.	Szantner-Gyula-alap	Sza.
Értékpapírok kamatai	Ék.	Tagsági díj	td.
A fenyőfélék fájának összehasonlító		Tangens-táblázatok	Tt.
szövegtana	Fösz.	Gr. Tisza-Lajos-alapítvány	TLa.
Fából készült cukor és alkohol	Fcza.	Wagner-Károly-alapítvány	WKA.
Fatömegtáblák	Ftb.	Üzemtervi nyomtatványok	üz.
I. Ferencz-József-alapítvány	I. F. J. a.	Üzemköltségek	ük.

Andrássy S. erdőhiv. ld. 160.—. Ajtay Jenő td. 160.—. Ááron Octavián td. 140.—. Adópénztár Nagykörös I. F. J. a. 376-90. Aladics Zoltán td. 100.—. Aladics Emil ak. 80.—. gróf Andrássy György-féle hitb. erdőhiv. td. 160.—.

Blockner hirdető hd. 225.—. Barlai Ervin td. 60.—. Barsi Nándor td. 100.—. Bartóky József td. 140.—. Biebel J. ak. 120.—. Babos Károly td. 60.—. Bedő Zoltán td. 160.—. Bély Sándor td. 160.—. Böröndy Lajos td. 400.—. Bulck László td. 120.—. Baranyai István td. 120.—. Bucsányi József td. 160.—. Bacsák Béla ak. 40.—. Báthory Miklós td. 100.—.

Csernecky Károly td. 216.—. Csery Géza td. 120.—. Csik Gyula ak. 80.—. Csik Imre ak. 120.—.

gróf Deym János urad. hd. 165.—. gróf Draskovich urad. E. L. 40.—, üz. 27-50, pk. 12-50. Dufek Pál td. 280.—. gróf Degenfeld Pál Hj. 10000.—. Dobó Jenő td. 200.—. gróf Dessewffy Aurél ak. 120.—. Draskovich József td. 100.—.

Elek István td. 200.—. Erősdý Bálint td. 160.—. Erdős János td. 200.—. Erhardt Lajos td. 300.—. Endersz-Haller Frigyes td. 220.—. Erdőig. Bakony-szentlászló hd. 256.—. Erdőhiv. Miskolcz ld. 80.—.

Fröhlich Brunó Ftb. 25.—. Fölmiv. min. ld. 200.—. hd. 3353-50. Faért. hiv. hd. 1488.—. Fekete Zoltán td. 160.—. dr. Fodor László td. 220.—. Faragó György Ftb. 40.—, Btr. 5.—. gróf Festetics Sándor ak. 120.—. Farkas József ld. 20.—. Fekete Lajos td. 200.—. Földváry Miksa td. 100.—. Ferenczi Ede td. 100.—. Fischer Colbrie Emil td. 160.—. Faragó Béla td. 160.—. Farkas Jenő td. 100.—.

Gyarmathy Mózes td. 300.—. Gaal Károly ld. 150.—, ük. 78.—. Geosits Gyula td. 60.—. Gergeta Mátyás ld. 80.—. Goró Ferencz td. 130.—. Gábris

József ld. 80.—. Greger Géza ak. 120.—. Grillusz Artúr td. 100.—. Gortva György ld. 40.—. Gáspár János td. 140.—. Garlathy Oszkár ak. 80.—. ifj. Gaul Károly ak. 120.—. Gerstbrein József td. 200.—. Generaich Sándor ld. 100.—.

Horváth Kálmán könyvek 1250.—. Heiler István td. 100.—. Horváth Arvéd td. 100.—. Halka Dániel td. 160.—. Hegyi János ld. 80.—. Horváth Gyula ld. 80.—. Högl Miksa ak. 200.—. Hárs Richárd td. 500.—. Hinfner György td. 100.—. Illés Vidor td. 100.—. Illyés Károly td. 140.

Janotik József ld. 40.—. Juhász János ld. 80.—. báró Jósika urad. E. L. 26.—. Jándi Arthur td. 240.—.

Kovács József ld. 80.—. Kund Gusztáv k. a. 5000.—. Köllő Pál td. 500.—. Kaán Károly Em. 100.—. Kakas Ödön td. 80.—. H. Karácsony Sándor td. 100.—. Kiss Ferencz ak. 120.—. Kovács Zsigmond td. 140.—. Kozlovsky István ak. 400.—. Kövesi Antal td. 100.—. Kirkovits István td. 100.—. Kostialik János td. 160.—. Kachelmann Ottó td. 160.—. ifj. Krug Lajos td. 160.—. Kacsó András td. 100.—. Kaderják Jenő ld. 40.—. Kazán Ferencz ld. 160.—. Krippel Mórincz td. 160.—.

Lehoczy János ffb. 25.—. Loványi Gyula td. 160.—. Lutter Árpád td. 100.—. Lászlóffy Ernő Nsz. 400.—, pk. 30.—. Lengyel Viktor td. 100.—. Lichtschein Dezső ak. 120.—. Loványi Heribert td. 160.—. Lamp Béla td. 100.—.

Molcsányi Gábor üz. 168.—. Montenuovo urad. üz. 55.—, pk. 25.—. Maróthy Emil td. 100.—. Muttnyanszky Jenő td. 160.—. Muraközy Pál td. 160.—. Metzli Camill td. 160.—. Matusovits Péter ak. 120.—. gróf Merán Jánosné erdőhiv. td. 160.—. Mariányi János td. 100.—. Makói Mezőgazdasági R.-T. áb. 800.—. Majerszky István td. 100.—. Mayer László (bátaszéki) td. 100.—. Müller József td. 160.—.

Nather Aladár td. 60.—. Német Zoltán Ffb. 40.—, Tt. 10.—. Neuhold Özséb Kfn. 20.—, pk. 23.—.

Óltossy Rezső hd. 94.—. Orosz Antal td. 160.—. Ozsváth Mihály td. 100.—.

Péter Ignác td. 296.—. Pethő Andor td. 100.—. Pánczél Ottó ak. 120.—. Pászthy Ferencz td. 160.—. Papp Sándor td. 100.—, üz. 46:50. Pető István td. 160.—. Pleyer Zoltán td. 80.—. Puskás Károly td. 100.—. Party József td. 160.—. Pintér Sándor td. 160.—. gróf Pergen I. örök. erdőhiv. ld. 80.—.

Rónay Antal td. 120.—. Ringeisen Lajos td. 160.—. Rakovszky György ak. 120.—. Rátz József td. 160.—. Ritter Károly td. 160.—. Röhrich Ernő td. 160.—. Ruthényi Károly td. 160.—.

Siklósi urad. hd. 606.—. Sándor Béla üz. 65.—, td. 160.—, üz. 94:50. Szeged város I. F. J. a. 1887.—. Sándor Imre td. 140.—. Schneider Ernő td. 100.—. Szügyi Gyula td. 100.—. Sipos Antal td. 100.—. Soják K. td. 100.—. Sztripszky György td. 100.—. Sommer Károly ak. 200.—. Szecskay Dezső td. 200.—. Schmid Ferencz td. 140.—. dr. Schmidt Károly td. 100.—. ifj. Scholtz Hugó td. 100.—. Scherg Károly td. 140.—. Szentendrei ref. polg. iskola hd. 200.—. Schmid László td. 140.—. Soós Jenő td. 160.—. Svehla István td. 60.—. Szákovits Imre ld. 80.—. Szporni Károly td. 100.—. Schmotzer Gyula td. 304.—. Spiger Bernát ld. 20.—. Schaáb Bálint td. 160.—. Szeőts Béla ak. 120.—.

Tóth Mihály ld. 80.—, Tóth István ld. 80.—, Thaisz Lajos td. 304.—, W. K. a. 2.—, Tomasoovszky Imre Kfn. 35.—, td. 100.—, gróf Teleki József td. 100.—, Turi Elemér td. 160.—, Tomassek Miklós td. 160.—, báró Trautenberg erdőhiv. ld. 80.—, Tichy Kálmán td. 100.—, Tóth József ld. 40.—, Tóth Vilmos ld. 40.—, Tükör Gyula td. 160.—, Tóth Jenő td. 100.—, Tóth Imre ld. 100.—, Tapka Sándor td. 160.—, Tálos János ld. 60.—, Térfi Béla td. 160.—, Ternóczky Tibor Nsz. 400.—, pk. 30.—, td. 70.

Ulicska József ld. 160.—, Urbansek Jenő td. 140.—, Utizinyi György ak. 120.—.

Vadász József könyvek 208.—, pk. 38.—, Véssey Mihály ak. 120.—, Varga János td. 160.—, Varga József ld. 80.—, Vida Imre ld. 80.—, Vigh József td. 160.—, id. Vlaszaty Ödön td. 100.—, ifj. Vlaszaty Ödön td. 100.—, Vassányi M. I. td. 160.—, Velics Gyula td. 100.—, Somogyi Vághó Lajos td. 100.—, Vági Mihály ld. 80.—.

Weyda Frigyes td. 240.—, Wilde Ferencz td. 100.—, Wilsch Károly td. 160.—, Wittich Béla td. 160.—.

Zalaegerszegi állami pénztár hd. 732.—, Zsemlye Imre td. 100.—, Zagyvai erdészeti hiv. td. 100.—, gróf Zichy B. urad. erdőhiv. könyvek 500.—.

Az „Erdészeti Lapok“ 1922. évi XV—XVI. füzetének
HIRDETÉSEI.

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért
a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Díjszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy
ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint 7 korona, állás-
keresleti hirdetéseknel 3 korona. (Egyszeri megjelenés mellett egész oldal 1000 K.)
Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfél-
szeres egységgel számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön mellékletek megegyezés szerint.

Magyar Erdőbirtokosok Faértékesítő Részvénytársasága

BUDAPEST, MAGYAR-UTCZA 52. FÉLEMELET

.....

Elvállalja termelt, tövönálló vagy feldolgozott fakészletek
bizományi értékesítését, vesz és elad bármily mennyi-
ségű tűzifát, műfát és fűrészelt anyagokat. Értékesi-
tési kérdésekben készséggel áll az erdőbirtokos és
erdőtiszt urak rendelkezésére.

(1. X. 6.)

Vadászfegyvereket,

ismétlőpisztolyokat, revolvere-
ket, flóberteket és hozzávaló
lőszert jutányosan szállít:
KNÉBL FERENCZ, puskaműves, Budapest, VIII., Baross-utca 17. sz.
Fegyverjavításokat elvállalok.

(3. VI. 3.)

NEUSCHLOSS-LICHTIG REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R.-T.

Központi iroda: BUDAPEST, V., BALATON-UTCZA 2. SZ.

TELEFON 79-43., 156-54.

Gyárt: Szerszámnyeleket ipari és mezőgazdasági célokra. Mezőgazdasági faszerszámokat, mint kubikos=talicskákat, kaszanyeleket, lapátokat, szekéralkatrészeket és szekereket, továbbá gyermekjátékokat és sport faczikkeket, mint ródlikat, hockey=botokat, tornafelszerelést stb. Konyhaeszközöket. Iroda-, háló-, ebédlő- és konyhabutorokat. Karossériákat. (2. VI. 6.)

BOTFÁT

(4. II. 2.)

tölgyet, kőrist, mogyorót, botgyártásra alkalmasat, nagyobb tételekben veszek

OLTÓSY REZSŐ gyáros, Esztergom

VUK M. és FIAI

fatermelők és fakereskedők.

ALAPITTATOTT 1847-BEN.

BUDAPEST

Iroda: V., KÁLMÁN-UTCZA 10. : Fiatelep: V., VÁCZI-UT 160.

Telefon 19-12. : Telefon 50-07.

Sürgőnyczim: FAVUK BUDAPEST.

(5. VI. 2.)

Hirdetmény. A soproni m. kir. bányászati és erdészeti főiskola bányamérnöki, fém- és vaskohómérnöki, valamint erdőmérnöki osztályának az 1922/23. tanév I. félévére beiratkozni szándékozók-nak. 1922. évi augusztus hó 20-ig a főiskolai tanácsnál kell kérniök felvételüket.

A kérvényhez csatolandók:

a) születési anyakönyvi kivonat,

b) gimnáziumi vagy reáliskolai bizonyítvány,
 c) orvosi bizonyítvány jó látó-, halló- és beszélőképességről
 és egészséges szervezetről,

d) hatósági bizonyítvány a szülők foglalkozásáról (állásáról),
 vagyoni helyzetéről,

e) azok, akik nem a felvétel évében tettek érettségi vizsgálatot, polgári vagy katonai hatósági bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy az érettségi vizsgálat óta eltelt időt hol töltötték, ez idő alatt mivel foglalkoztak és erkölcsi tekintetben feddhetetlen életmódot folytattak-e?

A végleges felvétel (beiktatás) folyó év október hó 6—7-én személyes jelentkezés és megfelelő igazolás mellett történik.

A felvetteket a tanév elején hazafias és az ugynevezett proletárdiktatura alatti időben való viselkedésük tekintetében igazoló eljárásnak vetik alá.

Beiratási díj tanévenként 20 korona.

Tandij félévenként 200 korona, mely alól igazolt szegénység esetén írásban beadott kérvényre részben vagy egészben felmentésnek van helye.

Tandijmentességben csak az az igazolt szegény folyamodó részesülhet, aki *jelesen* vagy *jól* érettnak találtatott.

A határidőn, vagyis augusztus hó 20. után beérkező kérvények nem vétetnek figyelembe.

Sopron, 1922. évi július hó 10-én.

A főiskola ezidőszertinti rektora helyett:

(6)

Kövesi Antal

rektor-h.

Homokkőeladás. 2277/1922. sz. — Alulírott erdőhivatal zárt írásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyaláson bérbeadja a budakeszi-i m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó körtvélyesi dűlőben gyakorolható és köszörűkőkészítésre is alkalmas homokkőtermelési jogot.

A zárt írásbeli ajánlatokat 1922. évi augusztus hó 23-án déli 12 óráig a gödöllői erdőhivatalnál kell benyújtani, amelyeket ugyanott 1922. évi augusztus hó 26-án d. e. 12 órakor fognak nyilvánosan felbontani.

Az árverési és szerződési feltételek a gödöllői m. kir. erdőhivatalnál és a budakeszi-i m. kir. erdőgondnokságnál megtekinthetők, ajánlati űrlap és boríték, valamint minden felvilágosítás ugyanott szerezhetők be.

Gödöllő, 1922. évi július hó.

(7)

M. kir. erdőhivatal.

A szentendrei polgári iskolával kapcsolatos internátusba a tanulók felvétele megkezdődött. Prospektust küld az igazgatóság. (8)

Szakvizsgázott, 24 éves, nőtlen erdőőr uradalomban helyet keres. Vadászatban, vadovásban és erdészeti munkákban megfelelő jártassággal és gyakorlattal bír. Cservenák János, Romhány. (9)

Hirdetmény. 9854/1922. tan. sz. — A szab. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező 2814 kat. hold erdőterületére az eddigi 50 éves forduló félretételével 80 éves forduló szerinti gazdasági terv elkészítését vállalatba adja. A munkálatok folyó évi december 20-ig elkészítendőek.

Ajánlatok folyó évi augusztus 30-ig zárt borítékban a városi tanácshoz címezve a tanács iktatóba nyújtandók be s azok felett a város tanácsa szabadon határoz. Az üzemterv elkészítéséhez szükséges adatok a pályázó rendelkezésére bocsátatnak. A fenti határidő után érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Esztergom szab. kir. város tanácsának 1922. évi július hó 22-én tartott ülésében.

(10)

A polgármesteri hivatal.

Vadászatban is teljesen jártas erdőlegényt keres az urad. erdőhivatal, Diósjenő (Nógrád m.). (11)

Mindennemű lombfa-, fenyő- és gyümölcsmagvakat és azok csemetéit a legmegbízhatóbb minőségben és versenyárak mellett szállítok. Felesleges mag- és csemetekészleteket minden mennyiségben veszek, értesítéseket kérek. Sándor Imre erdészeti mag-nagykereskedő és csemetetermelő cég, Székesfehérvár. (12. III. 1.)

Erdőőri szakvizsgával, 14 évi kitűnő vadász- és erdőőri gyakorlattal rendelkezem, 37 éves, kis családú, erős, egészséges vagyok, folyó évi november 1-től konvencziós állást keresek. Jelenleg 10.000 kat. hold vadászterületnek vagyok fővadásza. Czímem a kiadóhivatalban. (13. II. 1.)

Erdész, 37 éves, róm. kath., közép- és szakiskolát végzett, menekült, kitűnő bizonyítványokkal, erdészet és vadászat terén szakember, erdőhivatal vezetésében nagy gyakorlattal bír, állást keres. Schmidt Sándor, Monostorapáti, Zala m. (14)

Hirdetmény. 12138/1922. — Nagykanizsa r. t. városnak szüksége van ez év őszi szállításra 400 *hl* tölgymakkra.

Kérünk árajánlatot ab vagon.

Nagykanizsa, 1922. augusztus 8-án.

(14. II. 1.)

Polgármester.

Hirdetmény. 8400/1922. — Nagykanizsa r. t. város nyilvános árverésen elad rendes évi vágásából már kitermelt, a vágásban 2 *m* és ennél hosszabb rönkökben fekvő körülbelül 3 *m*³ tölgy- és körülbelül 5·3 *m*³ éger kereskedelmi rönkfát ab erdő. A fa Nagykanizsa déli vasutállomástól 7 *km* távolságban fekszik. Zárt írásbeli ajánlatok benyújtási határideje folyó évi augusztus hó 31-én déli 12 óra.

Az ajánlatokhoz csatolandó 100.000 K óvadék letételét igazoló nyugta a városi pénztárból. Szóbeli árverés folyó évi szeptember hó 1-én délelőtt 11 órakor a gazdasági hivatalban.

Ugy az ajánlatokban, mint a szóbeli árverésen külön jelölendő meg számmal és betűvel a tölgy- és külön az égerfáért kínált összeg.

Közelebbi feltételek 50 K ellenében, részletes rönkkimutatás 500 K ellenében a városi gazdasági hivatalban rendelhető meg.

Nagykanizsa, 1922. évi augusztus hó 7-én.

(15)

Polgármester.

Igen izletesen főzni tudó, az összes házi teendőt végző, 50 év körüli egészséges, szerény igényű özvegy tanítóné ajánlkozik házvezetésre gazdasszonynak. Esetleg 3—4 garzon ur háztartását vezetné. Özv. tanítóné, Somlyóvásárhely, Veszprém megye. Postán hagyandó. (16)

Erdész 37 éves, róm. kath., közép- és szakiskolát végzett, menekült, kitűnő bizonyítványokkal, erdészeti és vadászat terén szakember, erdőhivatal vezetésében nagy gyakorlattal bír, állást keres. Schmidt Sándor, Monostorapáti, Zala m. (17)

Pályázati hirdetés. A kalocsai főkáptalan a főkáptalani erdők üzemtervi munkálatainak elvégzésére és az új üzemtervek összeállítására pályázatot hirdet. Részletes feltételekkel és a követelmények tekintetében felvilágosítással szolgál a főkáptalani erdőhivatal Dusnok, Pest megye.

(18)

Főkáptalani Erdőhivatal.

Az „Erdészeti Lapok“ 1922. évi XV—XVI. füzetének tartalma:

	Oldal
(R.) Vadas Jenő 1857—1922.	211
Bund Károly: Az erdő földadója	217
Könyvismertetések	224
KÜLÖNFÉLÉK. Halálozások. — Személyi hírek. — Borsod-, Gömör-, Heves megyék Erdészeti Egyesülete. — Még néhány szó a gyertyán terjeszkedéséről (<i>de Pottere</i>). — A tiszafa tüiben található méreg (<i>Fehér</i>). — Helyreigazítás. — Többet észszel, mint erővel (<i>Pu</i>). — Adományok	226
EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK. I. Pályázat segélyekre. — II. Az Ország- gos Erdészeti Egyesületnél még beszerezhető könyvek jegyzéke ...	233
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK. I. Hirdetmény az őszi erdészeti állam- vizsga tárgyában	234
II. Hirdetmény az erdőőri és vadőri szakvizsgák tárgyában ...	235
III. Hirdetmény elveszett szakiskolai végbizonyítvány tárgyában ...	235
Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések (1922. július hó)	236
HIRDETÉSEK	I—VI

22 22 22

